

ÆTT OG ANNET

Løssalg kr 15,-

Årgang 32 Utgave 84

Grenland Ættehistorielag

Juni 2011

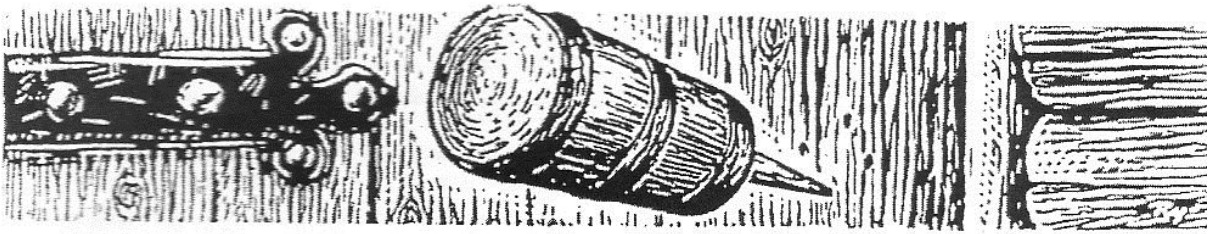

Litt om Boe Fuiren og hans foreldre

Boe var aktivt med i den første skoleorganiseringen og ivrig med i arbeidet for å få reist egen kirke i Langesund.

Innhold

Budstikka 1 - 2011		Side 2
Lederens spalte		Side 3
Litt om Boe Fuiren og hans foreldre	Inger Helene Hansen	Side 4 - 6
Hvem var Jacob Ballestad?	Helle Frisak Sem	Side 6 - 7
Hvem var Søren Christensen?	Per Eyvind Pedersen	Side 8 - 11
Hvem var Caspar Barth i Eidanger?	Terje Rehn Holm-Johnsen	Side 12 - 14
Invitasjon til kurs i lesing av Gotisk skrift		Side 15
Grenland Ættehistorielags møtekalender høsten 2011		Side 16

Budstikka nr. 1—2011

Styret i Grenland Ættehistorielag 2011:

Leder; Terje Rehn Holm-Johnsen

Sekretær; Audhild Dahl

Web-redaktør, regnskapsfører: Tore Granly

PR--ansvarlig; Jørn Olsen

Varamedlem Harald Valstø Eikland

Nestleder, kasserer: Kari Aabelvik

Arkivar; Kersti Sorter

Arkivarassistent; Berit Thorsberg

Varamedlem Sven Erik Langseid

Redaksjonskomiteen i Ætt og Annet 2011:

Terje Rehn Holm-Johnsen, Tlf. 47 90 42 25, e-post: tr.holmjohansen@gmail.com

Jan Christensen, Tlf. 35 52 47 08, e-post: jan@slekt.org

Gard Strøm, Tlf. 95 78 94 94, e-post: post@gamlegjerpen.no

Ivar Kokkersvold: Tlf. 47 63 33 07, e-post: ivar@kokkersvold.net

Kontaktinformasjon Grenland Ættehistorielag:

Postadresse: Postboks 169, 3901 Porsgrunn

E-post: lagskontakt@grenlandslekt.no

www.grenlandsslekt.no

Konto: 0540 08 73048

Bli medlem i Grenland Ættehistorielag:

Enkeltmedlem: 125 kr.

Medlemmer, ektefeller/par 150 kr.

Medlemmer fra Norden 200 kr.

Medlemmer fra verden ellers 250 kr.

Kilder til salg:

Grenland Ættehistorielag har fortsatt noen nr av Skien byleksikon til salg. Boka koster fortsatt 400 kr, og dere kan bestille den ved å kontakte arkivar Kersti Sorter.

Samme sted kan dere også få kjøpt gamle nummer av Ætt og Annet, samt vår egen jubileumsbok fra 2003.

Ønsker du å bidra med stoff til Ætt og Annet?

Vi trenger stadig nye artikler. Ber om at dere som sitter med noe, kontakter en av oss i redaksjonskomiteen. Ingenting er for lite, eller for ubetydelig.

Send enten til oss på e-post, eller bruk postadressa.

Husk å melde adresseforandring!

Vi sliter med en antall medlemsblader som kommer i retur til oss ved hver utsending. Som oftest er det at dere har flyttet, men glemt å melde fra til oss. Dette fører til at dere får medlemsbladet forsinket samt at vi får ekstra kostnader på utsending. Glem ikke oss når du melder adresseforandring.

Æresmedlemmer i Grenland Ættehistorielag:

Følgende personer er per 01.06.2011 æresmedlemmer i foreningen.

Åse Boman-Larsen, Hans Cappelen, Rutt E. Greve, Thor Wølner Gundersen, Steinar Larsen, Hans Paul Madsen, Inger-Grethe Solstad, Dag Straume, Olav Vasbø, Torbjørn Aasetre.

Hedersprisvinnere i Grenland Ættehistorielag:

Følgende har fått Grenland Ættehistorielags hederspris:

2003: Reidar Ballestad

2005: Jan Christensen

2007: Per Stian Bjørnø Kjendal

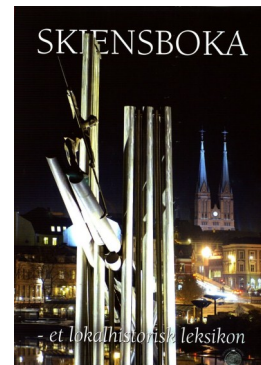
2009: Leif Biberg Kristensen

2004: Torbjørn og Gunlaug Aasetre

2006: Statsarkivet på Kongsberg

2008: Thor Wølner Gundersen

2010: Nils Buverud

Lederens spalte:

11. april 2011 er en dag jeg knapt vil glemme. Vår vakre kirke på Øssia i Porsgrunn brant ned, etter noe som ser ut som rampestreker. 251 år fikk kirken stå, og den overlevde kriger og bybranner, helt til noen ungdommer lekte med ilden. Jeg er ikke spesielt kristen, men jeg må si at kirkene for meg, som lokalhistoriker og slekthistoriker, står for noe helt spesielt. Porsgrunn ble fattigere denne april-morgenen. Noe er borte, og det kan aldri helt erstattes.

Som et indirekte resultat av kirkebrannen i Porsgrunn, meldte Tor Ellefsen seinere til meg at han hadde tatt på seg nye oppgaver for Porsgrunn Menighet i arbeidet med å bygge ny kirke. Tor Ellefsen har de siste årene vært vår regnskapsfører, og har gjort jobben gratis for oss. Grunnet de nye oppgavene, maktet ikke Tor å ivareta sin oppgave som regnskapsfører for foreningen. Vi takker Tor for hans innsats, og ønsker han lykke til i jobben med å bygge opp Østre Porsgrunn Kirke.

Så har vi kommet til sommeren 2011. Grenland Ættehistorielag nærmer seg sitt 40-års jubileum, bare korte 2 år igjen. Rart å tenke på egentlig, at det som noen få ivrige slektsforskere stiftet i 1973, nå 38 år seinere, skal være en livskraftig forening med nærmere 350 medlemmer.

I år har vi planer om å gå litt tilbake til det som våre grunnleggere så på som lagets hovedoppgave; bedrive kurs. I år planlegger vi 2 kurs, et i Slektsforskning for nybegynnere, og som da selvfølgelig ikke retter seg mot våre medlemmer, da vi får anta at de fleste er forbi dette nivået nå. Det andre kurset er nok mer interessant da. Sant, når jeg skriver kurs, er vel en arbeidsgruppe mer korrekt. Jan Christensen har sagt seg villig til å lede en arbeidsgruppe som skal lære seg gotisk skrift. Dette er noe for alle medlemmer, jeg gjetter på at dere er mange der ute som ikke har gitt dere innpå de gotiske kildene enda. Jan vil hjelpe oss i gang. Informasjon om påmelding finner dere på side 15.

I høst er det igjen tid for Slektsforskerforeningen, og allerede nå ber jeg dere om å sette av siste lørdag i oktober. Årets tema er "Kilder" og en av foredragsholderne våre er Anette S. Claussen fra Digitalarkivet. Mange husker vel at hun var hos oss i Grenland Ættehistorielag for 2-3 år siden, men nå kommer hun altså nedover igjen.

Jeg ber dere også legge merke til våre endringer på "byttemøtene" våre hvor vi nå tar i bruk 2 rom. Vi vil som vanlig være å finne i vårt vanlige møterom hvor skapene til våre kilder vil være åpne fra 17-19, og hvor dere vil kunne få låne det dere ønsker med hjem. Samtidig åpner vi møterommet i 2. etg hvor det oppfordres til at dere sitter med PC og jobber, enten en og en, eller flere sammen. Der vil det også sitte medlemmer fra styret som kan vise dere vei i de ulike kildene på nett, som vi har tilgang til. Det vil også bli anledning til å få kaffe og litt å tygge på mens dere jobber.

Så, som vanlig, vil jeg ut å be om mer stoff til redaksjonen. Vi trenger sårt mer stoff for å holde kvaliteten på medlemsbladet oppe. For de aller fleste medlemmene er dette det nærmeste de kommer foreningen vår, og dere sitter der ute med masse flott stoff. Jeg vil takke bidragsyterne i dagens nummer, som med sine artikler forteller om opphavet til 4 grenlandsmenn, og kanskje gjør forskningen lettere for de som kommer etter og som lurer på hvem Boe Fuiren i Langesund var, eller Søren Christensen fra Herre/Eidanger, eller Jacob Ballestad, eller Caspar Barth. Del det med deg, lag en lesverdig artikkel som vi kan være stolte av.

Da tror jeg ikke at jeg skal si noe mer. Sommeren kaller. Noen reiser på ferie, noen blir hjemme, uansett hva dere finner på - sett av litt tid til slektsforskning også. Kanskje kjører dere forbi en spennende kirkegård, eller et arkiv, stikk innom og bruk noe tid som slektsforsker. Det er også ferie for mange av oss.

God sommer!

Hilsen Terje Rehn Holm-Johnsen

Litt om Boe Füren og hans foreldre

Av Inger-Helene Hansen

Boe var aktivt med i den første skoleorganiserings og ivrig med i arbeidet for å få reist egen kirke i Langesund.

I sin bok "Fra Langesunds Historie" skriver Jac. Lund Tangen: "Noen få ord om kirkesakens forgrunnsfigurer, Hans R. Linaae og Boe Füren at de var begge innvandret fra Danmark"

Jac. Lund Tangen forteller at Hans R. Lindaae kom fra Lindaa sogn ved Aarhus og bosatte seg i Langesund i 1730. Om Boe Füren skriver han at han innvandret fra Danmark før Hans R. Lindaa og at han var postmester i Brevik og tollvisitør i Langesund .

Boe var sønn av stadsbarberer Henrik von Füren og hustru Anne Boesdatter Undersbo født 31.03.1699 i Larvik.

Boes far Henrik von Füren, sønn av vinkyper Jacob von Füren, Østergade i København og hustru Else Christophersdatter Tønder. Henrik var født 02.01.1664 i København og døde 09.02.1745 i Larvik.

Henrik von Füren var over 30 år da han bosatte seg i Larvik i okt. 1694.

Den 1. jan. 1695 åpnet han sin forretning i Larvik. Han var barber, lege og parykkmaker.

Han tjente godt både det første og det andre året han drev sin forretning, og fant etterhvert tiden moden for inngåelse av ekteskap. Han begynte å vanke i skipper Boe Berthelsens hus. Boe Berthelsen bodde på gården Undersbo som lå i Hedrum like utenfor Larviks bys grenser mot øst. Han var sønn av Bertel Børgesen. To av døtrene til Boe bodde fremdeles hjemme da Henrik begynte å vanke på gården Undersbo.

Henrik ønsket å gifte seg med en av døtrene. Han fridde til Anne Boesdatter og fikk hennes ja , men som skikken var den gangen, måtte han anholde om hennes hånd. Skipper Berthelsen og hans hustru Dorothea Gjertsdatter hadde ingen ting imot ekteskapet og det ble bestemt at bryllupet skulle holdes samme høsten.

Sognepresten, Wilhelm Dop, i Hedrum viet dem i Larvik kirke (Larvik var den gangen anneks under Hedrum) den 26.november 1696. Bryllupsfesten ble holdt på Undersbo.

Ekteparet fikk ialt nitten barn, hvorav 15 var levende fødte, men ikke alle vokste opp til voksen alder. Boes mor døde den 16.sept. 1716. Henrich von Füren ble enkemann med 9 umyndige barn. Hans eldste datter Dorethe var ikke hjemme da moren døde. Hun var i tjeneste hos prost Astrup i Bamble.

Den 17. august 1717 inngikk Henrik nytt ekte-

skap og fikk med sin annen hustru 14 barn.

I 1720 ble Boes søster Dorethe gift med Johan Christopher Testman i Brevik. Bryllupet ble holdt i Brevik. Testman var stesønn av sorenskriver Nobel og Dorethe var i tjeneste hos fru.

I 1722 ble en søster av Boe døpt i Larvik kirke og blant fadderne finner vi madam. Boel Maria. Det kan være Boel Maria Kierulf som Boe senere ble gift med, for i 1725 var det igjen barnedåp i Larvik kirke. Denne gangen var det en bror av Boe som ble døpt. En av fadderne var madam Boel Maria Füren. Henrich von Füren hadde året før hatt en datter til dåpen. Hun ble båret til dåpen av fru krigscommissari Kierulf.

Det er mye interessant å fortelle om Henrich von Füren, men for interesserte henvises til Larvik historie bind I og hans egen Autobiografi.

Boe kom etterhvert til Brevik og fra 1725 til sin død i 1758 var han postmester i Brevik og tollvisitør i Langesund. Konferer "Brevik gjennom tidene II" side 83.

I 1739 ble det forlangt at postmester Boe Füren skulle avlegge ed på at han ikke hadde hadde oppebåret urettmessig porto. Dette var krav fra generalpostamtet og grunnen var at det fantes ikke postkontor hverken i Skien eller Porsgrunn på denne tiden og all post til Porsgrunn og Skien gikk via Brevik. Det ble visstnok betalt et mindre beløp i porto for private brev som ble besørget sendt fra f.eks. Langesund via Brevik til Skien, eller fra Porsgrunn til Skien via Brevik. Denne portoen anså postmesterne, etter gammel sedvane, at var en del av sine inntekter. Det kunne ikke påvises at de hadde noen rett på disse pengene. Boe Füren innrømmet å ha mottatt penger fra Porsgrunns innbyggere som hadde sendt sin post via Brevik til Skien.

Füren burde i grunnen ilegges mulkt, men han fikk en avtale med postamtet om å betale 5 riksdaler og 80 skilling for hvert år fra 1733. Postmesteren gikk med på å betale beløpet, men han ville ikke betale for mer enn fire år. Om denne saken er det fortalt i "Brevik gjennom tidene II" sidene 78 og 79.

Kanskje hadde Boe praksis fra postvesenet fra fødebyen Larvik. Han kan ha gått sin far til hånd, for fra 1717 var hans far postbestyrer ved Laurvig postkontor.

Boe hadde også erfaring som undermester (under sin far) ved Kvæsthuset i Laurvig. Hans far ble i 1712 ansatt som lege og oppsynsmann ved kvæsthuset. Det var travle tider. Det var midt under den store nordiske krig. Oppgaven var å ta seg av "de questede og syge, der bleve førde

iland ifra Flotillen til Forfriskning”, som Henrik von Füiren skiver i sin autobiografi.

Boe var tollbetjent ved Langesund tollsted og bodde i Langesund, men han måtte også passe sin stilling som postmester i Brevik og reiste to ganger i uka dit for å ekspedere post.

Han var aktivt med i det som skjedde i Langesund. Iflg. Kåre Svalastogs bok ”Byer i emning”, sto Boe Füiren i spissen for den første skoleorganisering på stedet og han var leder og ordfører for skolesaken. I 16 år fra 1732 til 1748 var han skolens eneveldige styrer. Han avla ikke regnskap for noen vedrørende inntekter eller utgifter skolen hadde i disse åra

Andre steder i landet var det geistligheten som sto for skolen. Noen år etterat skolevesnet var kommet i gjenge, ble sokneprest Jordhøy bedt av stiftsdireksjonen om å gjøre rede for skolesaken i Langesund. Han hadde lite å fare med da det var Boe Füiren som hadde den hele og fulle kontroll. Soknepresten hadde henvendt seg både skriftlig og muntlig til Boe, men Boe svarte uhøflig og sa at skolesaken ikke vedkom soknepresten da soknepresten ikke hadde ytt noe til dennes oppbygelse.

At Boe Füiren soknet til Bamble kirke kan vi se av Bamble ministeralbok nr. 1 (1702-1758), for i sept. 1729 under døpte finner vi Boe Fyrensdatter ANNE. Morens navn, som skikken var den gangen, er ikke nevnt, men faddere var selvsagt oppgitt. Faddere: Dorte Testman, Marine Kierrulf, Ole Fyren, Jens Schonning og Christen Møller I 1731 hadde Boe igjen en datter til dåpen i Bamble kirke: KAREN. Fadderne var Karen Lund, Margrete Ulstrup, Herman Grubbe, Niels Kirchetorp, Peter Christian Christen Bindrup. I Ministerialbok nr. 1 for Bamble kan vi under døpte i 1735 lese; Døbt den 27. maj Boe Fyren og Boel Maria Kierulfs drb. OLE HENRIC. Spons.: Marine Grubbe, Helvig Lund, Peder Jordhøi, Anders Kirchetorp og Sivert .

Jentene ble konfirmert i Bamble kirke henholdsvis i 1745 og 1746.

Det var ikke kirke i Langesund før 1755. Dersom beboerne av stedet ønsket å delta i gudstjeneste søndag eller andre festdager, måtte de dra den lange veien til Bamble kirke. Barnedåp og brudevielser foregikk også i Bamble kirke.

Da Langesund kirke ble innviet den 22. juli 1755 hadde Boe Fuiiren vært en av hovedpersonene for reisning av eget kirkebygg

Den 29. mars 1748 ble det sendt søknad til kongen, Friedrich V, som satt i Kjøbenhavn. Søknaden var undertegnet av flere av stedets kjente menn blant andre Boe Füiren og Hans R. Linaae. Kirken i Langesund ble bygget for innbyggernes regning. Det ble gitt tilsammen 826 rdl. 2 ort til kirkebygget fra Langesunds befolkning. Postmester Füiren ga 60 rdl, mens en av de andre forgrunnsfigurene, Hans Linaae, ga hele 200 rdl.

Postmester Fuiiren og Hans Linaae ledet arbeidet med kirkens oppførelse og disse to måtte legge ut 412 rdl til, for kirken kostet 1275 rdl.

Boe var gift to ganger; første gang med Bodil Kjerulf. I kirkebok for Brevik kan vi lese at Boe ble enkemann i 1753. ”Død 21. ma... 1753: Postmester Boe Fyrens kone fra Langesund; Boel Maria Kjerulf 54 aar gl.”. Hun ble begravet i Brevik.

Den 17.03.1755 ble det holdt skifte etter Boel Maria Kjerulf i Langesund. Enkemann; Boe Füiren postmester. Det er oppgitt tre barn etter avdøde; 1. Ole Henrich Füiren, 2. Anne Füiren og 3. Karen Füiren. Boets brutto: 1813 – 0-10. Nettoen var på 1339 – 3 -8. Boet eide hus i Langesund taksert til 600 rdl. og plassen ”Fettie” under Nustad takst: 300 rdl

Den 16. april 1755 giftet han seg på nytt i Skien med enke Charlotte Amalie Suchow som overlevde ham

Hans første hustru ble flyttet fra Brevik kirkegård til Langesund. Det går fram av kirkens regnskaper for 1757-58. Det er anført i regnskapet ”hr. postmester Füiren. for jord og begge klokker 2 Rdl 1 ort 8sk. For jorden for hans kone som i Brevig var begravet, men siden hitfløttet 1 Rdl.” Sitat fra prost O.G. Arctanders ”LANGESUND KIRKE” utdrag av ”Kirkestolen” for Langesund kirke

Ifølge Bamble ministeralbok nr 1 (1702 – 1758) side 472-473 ble postmester Boe Füiren begravet den 20. februar 1758 i Langesund Det står også at hans dødsdato er 12 febr. 1758 og at han er født i Larvik den 31.03.1699. (De to siste opplysningene her ser ut til å være innført i kirkeboken på et senere tidspunkt.)

Den 13.02.1758 var det skifte etter postmester og viciteur Boe Füiren i Langesund. Hans annen hustru Charlotta Amalie Suchow overlevde ham. Det var følgende etterkommere:

1. Ole Henrich Füiren
2. En datter, navnet mangler, hun etterlot seg sønnen Franz Pettersen Cudrio. (Datteren het Anne.)
Karen Füiren.
Boets brutto var 2055 - 1 – 2, netto 528 – 1 – 16. Løseøre som ble solgt ved auksjon innbragte 1048 – 2 – 16 og stervbogården ble omsatt ved auksjon til 502 – 0 – 0. Både løseøret og stervbogården er medregnet i boets netto.
Han fikk sin begravelse (grav) på Langesund kirkegård. En kunne kanskje vente at han ville bli gravlagt under kirkens gulv siden han var en forgrunnsfigur ved kirkebyggingen, men det er betalt for jord og hans grav var like utenfor kirken og skapte mange ergrelser etterhvert.
Styret for kirken henvendte seg flere ganger til Boes sønn Ole som bodde i Fredrikshald for å få ham til å ordne med gravstedet, men det ble ikke gjort noe med graven fra hans side. Sommeren

1790 beslutter styret å be om tillatelse til å fjerne graven da den ligger så nær kirkens bygning at bygningen tar skade og vedkommende eier har nektet å reparere det. For eventuelt interesserte kan en lese om dette i prost O.G.Arctanders "LANGESUND KIRKE utdrag av "Kirkestolen" for Langesund kirke".

Kilder: "Fra Langesunds historie" av Jac. Lund Tangen - Ministerialbok nr.1 for Bamble, Larvik historie bind I - Bygdebok for Hedrum - Bygdebok for Bamble bind I "Langesund kirke –utdrag av kirkestolen for Langesund kirke", O G Arctander "Brevik gjennom tidene II" S C Schilbred "Byer i emning" Kåre Svalastog Henrich von Füirens Autobiografi

Hvem var Jacob Ballestad

Av Helle Frisak Sem

Tredje juledag 1719 gifter Even Jacobsøn og Gunhild Olsdatter seg i Gjerpen¹. De forlovet seg 26/11 samme år, og Even er oppført som Even Ballestad i kirkeboken for troløvelsen. Gunhild er datter av Ole Ellefsen og Else Andersdatter på vestre Borge^{2,3} og ca 1720 fester Even Jacobsen fra Ballestad det ene av de to brukene på vestre Borge. Men hvem var foreldrene til Even? Den 18/3 1694 døpes Jacob Ballestads andre sønn, Even. Så langt, så godt, Evens far var altså Jacob Ballestad. I Gjerpen bygds historie står det at Jacob Olsen gift med Anna Børgersdatter drev det ene bruket på nordre Ballestad fra 1707, og at han fremdeles driver der i 1738 og i 1747⁴. Det står videre at på søndre Ballestad overtok Jacob Olsen gift med 1) Anne Børgersdatter og 2) Elen et av brukene i 1695 og at dette bruket ble drevet av Christian Barnholt fra 1720⁵.

Kan Even være sønn av Jacob Olsen og Anna Børgersdatter? Nei, det kan ikke stemme, for de giftet seg ikke før den 14/4 1706, 8 år etter at Even ble født. Men Even er kanskje sønn av Jacob Olsen og en tidligere hustru?

Jeg sjekker barnedåp, giftermål og dødsfall for Jacob Olsen, Jacob Ballestad og Jacob Ballestads kone eller enke, og finner at "Jacob Ballestads qde Anne" døde i februar 1738. Jacob Ballestad gifter seg så med Karen Trulsdatter den 23/10 1739. Den 4/4 1754 begraves Jacob Ballestad, 85 år gammel, og den 1/9 1771 Jacob Ballestads enke, 80 år gammel. Andre ekteskap eller dødsfall for Jacob Ballestad og frue finner jeg ikke.

Følgende barn er oppført i kirkeboka som Jacob Ballestads:

- Anun f 1692, døpt 21/8, d 1692, 9 dager gammel, begr. 1/9
- Even, f 1694, døpt 18/3
- Abraham, f 1696, døpt 22/11, d 1696, 10 dager gammel, begr. 29/11

- Giertrud, f 1697, døpt 14/11, d 1699, 2 år gammel, begr. 30/7
- Abraham, f 1700, døpt 11/7
- Peder, f 1703, døpt 4/11
- Karen, f 1706, døpt 7/11, d 1706, 3 uker gammel, begr. 5/12
- Ole, f 1707, døpt 4/12, d 1708, 6 uker gammel, begr. 22/1
- Giertrud, f 1707, døpt 11/12
- Ole, f 1709, døpt 17/3
- Isac, f 1711, døpt 1/1 1712
- Anders, f 1715, døpt 24/2
- Karen, f 1718, døpt 1/5
- Anne, f 1722, døpt 14/6

De første seks barna må være født i et annet ekteskap enn ekteskapet mellom Jacob Olsen og Anna, siden de ikke giftet seg før i 1706. Jeg har ikke greid å finne noe tidligere ekteskap for Jacob Olsen eller Jacob Ballestad, og jeg begynner derfor å lure på om det kanskje er to personer som kalles Jacob på Ballestad. Litt rart er det jo at Jacob Olsen driver et bruk på nordre og et bruk på søndre Ballestad på samme tid, og at Jacob Ballestad som døde i 1754 bare var 18 år da Jacob Ballestads første sønn Anun ble født. Jeg ser derfor etter om det kan være andre tegn som tyder på at vi har å gjøre med to forskjellige Jacob Ballestader på samme tid. Og det er det! I dåpsinnførselen for Anders står det "den unge Jacob Ballstads søn; Anders". For datteren Karen født i 1706 er Jacob Ballestad en av fadderne, og for sønnen Ole født i 1709 er "Jacob Ballestads qvinde " fadder.

Det er også andre tegn på at det er flere fru Jacob Ballestader samtidig. Som faddere brukes Elen Jacob Ballestads 1 gang, Jacob Ballestads qvinde Elen 7 ganger frem til 1704 og 4 ganger etter 1706, da Jacob Olsen giftet seg med Anna. "Jacob Ballestads qvinde Anna" brukes en gang. ("Jacob Ballestads qvinde Ingeborg" brukes også en gang. Dette antar jeg må være feilskrift for Daniel Ballestads Ingeborg).

På grunnlag av dette leter jeg så etter et ekteskap mellom en annen Jacob og en Elen, inngått omtrent i 1691. Og det finner jeg, for den 18/10 1691 gifter Jacob Abrahamsen Houen seg med Elen Anunsdatter, akkurat passe lenge før sønnen Anun blir født i 1692. Elen kommer antagelig fra Ballestad, for som fadder til Even står Ole Anunsen fra Ballestad.

På Hauen driver Abraham gift med Gjertrud Jacobsdatter fra 1661. Hvis nevnte Jacob Abrahamsen er sønn av Abraham og Gjertrud på Hauen, er Jacob Abrahamsen oppkalt etter morfar, og navnene for de eldste Jacob Ballestad-barna stemmer godt med besteforeldrenes. Her brukes både Anun, Abraham og Gjertrud! Antagelig er også Giertrud født i 1707 barn av Jacob Abrahamsen og Elen. At hun ikke er nevnt blant barna i skiftet etter Anne Børgesdatter Ballestad på nordre Ballestad i 1738 støtter opp om dette⁶. På Hauen driver Jacob Abrahamsen gift med Elen Anunsdatter fra 1720. Allerede den 19/11 1724 begraves Jacob Houen, 69 år gammel, mens "Jacob Houens Enche Ellen" begraves den 15/8 1742, 83 år gammel.

Jeg konkluderer derfor med at Even Jacobsen fra Ballestad, senere Even vestre Borge, er sønn av Jacob Abrahamsen fra Hauen og Elen Anunsdatter fra Ballestad. Jacob drev et bruk på søndre Ballestad fra 1695, men må ha flyttet til Ballestad senest i 1692 før sønnen Anun ble født, antagelig allerede ved ekteskapsinngåelsen. I 1720 over-

tok Christian Barnholt Jacobs Abrahamsens bruk på søndre Ballestad mens Jacob og Elen flyttet til Hauen. Jacob Abrahamsen giftet seg og døde som Jacob Hauen, men var ved siden av Jacob Olsen den ene av to Jacob Ballestader nesten hele den mellomliggende tiden.

Kilder:

1. Ministerialbok for Gjerpen nr 1, 1681 – 1746. Alle opplysninger om dåp, trolovelse, ekteskapsinngåelse og begravelse er hentet herfra med mindre annet er spesielt angitt.
2. Ministerialbok for Gjerpen nr. 1, 1681-1746.
3. Christensen, Terje: Gjerpen bygds historie, bind III, s. 177.
4. Christensen, Terje: Gjerpen bygds historie, bind III, s. 127.
5. Christensen, Terje: Gjerpen bygds historie, bind III, s. 128.
6. Skifteprotokoll for Bamble Sorenskriveri nr. I 3b. (del 2) (Hbaa 0003.b) 1734-1738, side 367b.

Hvem var Søren Christensen?

Gift med Marthe Gurine Olsdatter, datter av Ole Engebretsen Smed

Av Per Eivind Pedersen

Jeg vil for første gang driste meg til et innlegg i "Ætt og Annet" for å komme med synspunkter på hvor jeg tror Søren Christensen kom fra. Jeg tilhører 5te generasjon etter Søren og Marthe Gurine, og jeg har ofte tatt en titt på "Solumslekt" for å se om det skulle dukke opp opplysninger om Søren Christensens foreldre.

Min interesse for Søren og Marthe startet i Larvik, da jeg fant ut at min oldefar, Søren Andreas Andreassen (forf. anm: senere kjent som Søren Johnsen), ble født i Solum. Basert på alder oppgitt ved hans bryllup, fant jeg i kirkeboken for Solum i 1831: "Søren, moder Karen Elisabeth Sørensdatter Bjørntvet". Sørens faddere var Maren Helvig Arnesdatter Bjørntvet, Knud Olsen Vold, Anders Olsen Bjørntvet, og Christen Thomassen Bjørntvet. Som barnefar ble oppgitt matros Andreas Johnsen af Vestre Porsgrunn (kilde Ministerialbok nr. I 4 (1814-1833), side 171, nr 13). Hans foreldre var John Andersen Lindrup og Berthe Olsdatter (forf. anm). Sistnevnte fra Skotland nordre u Hyni i Gjerpen. (kilde Gamle Gjerpen)

Jeg fant ingen fødsler som passet med Karen i Solum, men med god hjelp fant jeg henne i Eidanger i 1802. Hun ble døpt 4. juli samme år. Foreldre: Søren Christensen Hærøen og Marthe Gurine Olsdtr. Hennes faddere var Hans Stiansen Skrapeklev, Margrethe Tollougsdtr Hærøen, Peder Tolfen Klevstrand, Targie Olsen Hærøen, og Marthe Pedersdtr Fjæra. (kilde Ministerialbok nr. 6 (1764-1814) side 99). Hun ble feilaktig ført inn i kirkeboken som Karen Kistine (forf. anm).

Karen Elisabeth ble konfirmert i Solum i 1822. Hun var da bosatt på Rennesund, og her ble alder ved dåpsutskrift opplyst å være 4. juli 1802. (kilde Ministerialbok nr. I 4 (1814-1833), Konfirmerte 1822, side 253)

Karen ble gift 6. jan. 1837 på Vestsida i Porsgrunn med Erich Jensen Kastrup. (kilde Ministerialbok nr. 5 (1828-1840), Ekteviiede 1837, side 158) Han ble født i 1813 på Klyveie i Solum. (kilde Solumslekt). De fikk tre barn (forf. anm). I folketellingen av 1865 i Vestre Porsgrunn losjerte enken Karen Sørensdatter, 64 år, i Klyvegaden 26 sammen med sin sønn matros Carl Ericksen, 23 år. (kilde Digitalarkivet). I folketellingen av 1875 i Porsgrunn finner jeg følgende:

Karen Kastrup, Erik Kastrups enke, bosatt Nedre Kirkehaugen nr 90, fattigunderstøttet, født 1802 i Eidanger. (kilde RHD.UiT). Hun døde 19. juli 1881 i Porsgrunn. (kilde Ministerialbok nr. 8 (1878-1895), Døde og begravede 1881, side 379)

Søren og Marthe fikk nok et barn på Hærøe, Anne Carine, født i 1805, hennes faddere var Marthe Christiansdtr Hærøen, Karen Pedersdtr Klevstrand, Peder Tolfen Klevstrand, Gunner Jacob Larsen. (kilde Ministerialbok nr. 6 (1764-1814), Fødte og døpte 1805, side 140). Anne døde senere samme år (forf. anm).

Følgende var kjent om Søren Christensen, da jeg startet min søk:

Søren Christensen født ca 1771 og konfirmert 1788 i vestre Porsgrunn. Marthe Gurine (datter av Ole Engebretsen Smed og Karen Halvorsdatter) født ca. 1781. Søren og Marthe Gurine ble gift 27. des. 1801 i Porsgrunn, og ekteparet hadde to barn som ble født i Solum:

Henrika Sophie f. 8. des. 1810, faddere: Mads Larsen, Kisten Rugtvet, Johan Scon, Ole Wil-lumsen, Jens Manall. Alle fra Porsgrunn
Christen f. 12. juni 1812, faddere: Aaste Zachariasdatter fra Porsgrunn, Anders Andersen, Gunder Kittilsen, Ole Olsen. Alle fra Bjørntvet-je. (kilde Solumslekt)

Cop. 27/12-1801 fra Herre. Uk. Søren Christensen og p. Marthe Gurine Olsd. Forl: Thor Thomasen, John Halvorsen. (kilde Gamle Gjerpen)
I folketellingen for Porsgrunn 1801 (Herre Verk) finner jeg følgende: Søren Christensen 30 år og tjenestegutt hos gårdbruker Thor Larsen Rafnes og Ingeborg Sørensdatter. (kilde Digitalarkivet)
I folketellingen for Solum 1801 (Røra) finner jeg følgende: Marthe Gurine 20 år tjenestepike på Røra i Solum hos Thorsten Mathiassen og Aaved Pedersdatter. (kilde Digitalarkivet)

Basert på hva jeg har funnet så langt, vil jeg hevde at fødselsåret for Søren som er oppgitt som ca. i Solumslekt, basert på folketellinga i 1801, ikke er korrekt. Den Søren Christensen som ble konfirmert i 1788 i Vestre Porsgrunn må være en annen person. Videre fikk Søren og Marthe Gurine tilsammen 4 barn, hvorav de to første ble født på Herøya i Eidanger. Jeg vil legge fram data som jeg håper vil bekrefte at

Søren ble født i Bamble i 1774, sønn av Christen Halvorsen og Live Sørensdatter, ekteparet som ble forlovet i Porsgrunn, gift i Eidanger, og som flyttet til Herre.

Søren døde 18. okt. 1817 på en plass under Bjørntvet, 43 år gammel. (kilde Ministerialbok nr. I 4 (1814-1833), Døde og begravede 1818, side 98)

Marthe Gurine ble døpt 13. mai 1781 i Skien. (kilde Ministerialbok nr. 3 (1755-1791), Fødde og døpte 1781, side 218-219) Hun døde 3. mars 1853 på Rønningen u Bjørntvet i Solum, enke, 79 år gammel. (kilde Ministerialbok nr. I 6 (1844-1855), Døde og begravede 1853, side 410)

En av fadderne til Søren Johnsen i 1831 i Solum var Knud Olsen fra Vold. Dette var trolig Knud Olsen Kleivene (forf. anm), som var gift med Anne Dorthe Halvorsdatter, og som arbeidet på Bolvig jernverk ved tellinga i 1801. (kilde Digitalarkivet) Så etter et bom søk i Solum rundt året 1774, basert på alder ved død, ble det treff i kirkebøkene i Bamble:

Søren f. 1774, sønn av Christen Halvorsen og Live Sørensdatter, døpt 21. august 1774.

Hans faddere var Maria Jacobsdatter, Marthe Olsdatter, Knud Halvorsen, Peder Jensen, Lars Andersen. Alle ved Hære. (kilde Ministerialbok nr. 1 (1702-1774), Fødde og døpte 1774, side 522-523)

Foreldre og søsken:

Den 11. april 1771 på Vestsida i Porsgrunn, trolovet ungkarl Christen Halvorsen med pig: Live Sørensd: bægge af Ejddanger. (kilde Vestre Porsgrunn i Porsgrunn, Ministerialbok nr. 1 (1764-1814), Kronologisk liste 1771, side 40-41)

De giftet seg 2.okt.1771 i Eidanger. (kilde Ministerialbok nr. 6 (1764-1814), Vigde 1768-1771, Trulova 1768-1771, side 111)

Trol. 2/10-1771 i Eid. Copul. (samme dag?) Uk. Christen Halvors. Herøe og P. Live Sørensd. Herøe. Efter foregaaende Trolovelse i Porsgrund ved Hr. Hagerup, Ægtevied. (kilde Gamle Gjerpen)

Ekteparet fikk flere barn:

1. Gunnild ble døpt 14.apr.1771 i Porsgrunn. Test: Gullich Pedersen, Stian Hansen, Peder Tollefsen, Gunner Halvorsens k. Lisbeth Jensdatter, p. Maren Halvorsdatter. (kilde Vestre Porsgrunn i Porsgrunn, Ministerialbok nr. 1 (1764-1814), Kronologisk liste 1771, side 40-41)

2. Søren, 1774.

3. Anne, født 1777, døpt 5.okt.1777 på Herre. Faddere: Ole Halvorsens kone Anne Halvorsdat-

ter, Ingeborg Halvorsdatter, Aslach Halvorsen, Bastian Halvorsen Hanch, Niels Nielsen. Alle ved Hære. (kilde Ministerialbok nr. 2 (1775-1814), Fødde og døpte 1777, side 18-19). Hun ble gravlagt 30. april 1785 "Afgagne Christen Halvorsen og enken Live Sørensdatters B: (1 ord) Anne fra Herre Gamal 7 Aar". (kilde Ministerialbok nr. 2 (1775-1814), Døde og gravlagde 1785, side 510-511)

4. Halvor, født 1780 på Herre, døpt 19.03.1780. Faddere: Erich Halvorsen, Even Olsen, Christen Christiansen, Anne Maria Christensdatter og Berthe Cathrine Johannesd. (kilde Ministerialbok nr. 2 (1775-1814), Fødde og døpte 1780, side 28-29). Han ble gravlagt 4. nov. samme år. (kilde Ministerialbok nr. 2 (1775-1814), Døde og gravlagde 1781, side 502-503)

5. Catharine, født 1782 på Herre, døpt 20.05.1782. Faddere: Anders Michelsens kone Karen Luccasdat., Karen Olsd., Erich Halvorsen, Niels Rasmussen og Anders Jacobsen, alle ved Hære. (kilde Ministerialbok nr. 2 (1775-1814), Fødde og døpte 1782, side 42-43)

I folketellingen 1782 Bamble, på Herre, står Christen Halvorsen oppført med 1 brud og 3 barn. (kilde Digitalarkivet). Det var i alt fire barn, Gunnild, Søren, Anne og Catharine, men ble sistnevnte med i tellinga?

Christen Halvorsen ble begravd 22. Januar 1785: Christen Halvorsen gift mand fra Herre 38 år. (kilde Ministerialbok nr. 2 (1775-1814), Døde og gravlagde 1785, side 508-509)

Etter Christens død ble Live trolovet 19.aug.1786 i Porsgrunn med enkemann Niels Lorentzen, begge fra Herre. (kilde Ministerialbok nr. 3 (1764-1814), Trulova 1786, side 112-113). De ble gift 4. nov. 1786. (kilde Østre Porsgrunn i Porsgrunn, Ministerialbok nr. 2 (1764-1814), Kronologisk liste 1786, side 126-127)

Niels hadde tidligere vært gift med Liv Tomasdatter Bjørntvet f. 1736 på Bjørntvet søndre. (kilde Solumslekt)

Niels og Live fikk et barn på Herre som ble døpt 10. mai 1789. "døbt fra Herre Niels Lorentzen og Live Nielsd b: Live test Gunder Olsens h: Marthe Thorsd: pig: Maren Nielsd: Peter Lorentzen, Peter Hansen, Christen Lucasen" (kilde Østre Porsgrunn i Porsgrunn, Ministerialbok nr. 2 (1764-1814), Kronologisk liste 1789, side 148-149). Live ble introdusert i juni, samme år, under hennes rette navn. (kilde Østre Porsgrunn i Porsgrunn, Ministerialbok nr. 2 (1764-1814), Kronologisk liste 1789, side 150-151)

Jeg finner ikke hennes begravelse. Hun ble sist registrert ved introduksjonen i 1789, og i 1801 er Niels Lorentzen enkemann for 2. gang. (kilde

Digitalarkivet)

Forlovere og faddere på Herre og i Eidanger

Sørens ene forlover ved bryllupet i 1801 var Thor Tomassen, som var gift med Aslaug Rasmusdatter på Bolvig i Solum. Da de i 1804 døde tvillinger, Jon og Gunder, var to av fadderne ekteparet Ingeborg Sørens datter og Thor Rafnes/Siljan. Sistnevnte var jo Sørens arbeidsgiver ved tellinga i 1801.

En tredje fadder var Jon Halvorsen Bolvig, og en fjerde fadder var Knud Olsen Kleivene. (kilde Solum, Ministerialbok nr. I 3 (1761-1814), Fødde og døpte 1804, side 154-155). Var Jon den andre forloveren i Sørens bryllup? Han var også en av fadderne i 1802 for datteren til Knud Olsen, og forlover i 1810, da Marthe Gurines far, Ole Engebretsen, giftet seg for 2. gang med enken Ingeborg Jørgensdatter Vold. (kilde Solumslekt).

Aslaug Rasmusdatter, Jons kone, var i 1802 og 1807 fadder for døtre til Knud Olsen Kleivene. (kilde Solumslekt)

Ekteparet Thor Larsen/Ingeborg Sørens datter fra Rafnes/Siljan var faddere ved flere anledninger for barna til Jon Halvorsen Bolvig, i likhet med Thor Tomassen og Aslaug Rasmusdatter. Niels Lorentzen første kone, Live Tomasdatter, var forøvrig fadder da Thor Larsen Rafnes ble døpt. (kilde Solumslekt)

Jeg har ikke funnet Sørens konfirmasjon, men han var nok fadder ved en barnedåp 22. mai 1796 i vestre Porsgrunns kirke fra Herre for ekteparet Ole Halvorsen og Marie Nielsdatters barn, Anne Maria. (kilde Østre Porsgrunn i Porsgrunn, Ministerialbok nr. 2 (1764-1814), Kronologisk liste 1796, side 208-209). Marie, el. Maren, var datter av Niels Lorentzen og Live Thomasdatter Bjørntvet (kilde Solumslekt), og Niels Lorentzen var jo på det tidspunktet Sørens stefar. (forf. anm)

Ved Rasmus Nielsen og Maren Gundersdatter Gunneklev inngåelse av ekteskap 16. okt. 1804 i Eidanger, var kausjonistene Hans Israelsen Gunneklev og Søren Christensen Herøen. (kilde Ministerialbok nr. 6 (1764-1814), Vigde 1805, side 127).

Den 15. mai 1804 var Andreas Petersen og Søren Christensen, begge fra Hærøe, faddere for Gunder, sønn av Rasmus Nielsen Hasler og Maren Gundersdtr. i Eidanger (kilde Ministerialbok nr. 6 (1764-1814), Fødde og døpte 1804, side 106).

Søren Christensen foreldre var faddere ved en

rekke dåp i Eidanger og på Herre:

1764 Halvor, sønn av Gunder Halvorsen Skrabeklev og hans trolovede Lisbet Jensdatter. Fadder Christen Halvorsen

1766 Stian, sønn av Halvor Jonsen Herøe og Tharan Christensdatter. Fadder Christen Halvorsen

1766 Maren, datter av Lars Hansen Gunneklev og Sara Bentsdatter. Fadder Christen Halvorsen Gunneklev

1766 Ingebor, datter av Israel Sørensen Gunneklev og Dorte Gundersdatter. Fadder Live Sørens dtr

1767 Karen, datter av Gunder Halvorsen Wersvig og Lisbeth Jensdatter. Faddere Christen Halvorsen Gunneklev og Live Sørens datter Tangen

1769 Jørgen, sønn av Christen Pedersen Herøe og Siri Jørgensdatter. Faddere var bl. a. Lisbeth Jensdatter Wersvig, Gunder Halvorsen Wersvig, Christen Halvorsen Herøe og Halvor Jonsen Leth ibid.

Senere samme år var Chr. Halvorsen Gunneklev fadder for Halvor, sønn av Gunder Halvorsen Wersvig og Lisbeth Jensdatter

1770 Christen, sønn av Halvor Jonsen Leth og Tharan Christensdtr. Fadder Chr. Halvorsen Gunneklev

1774 Maren, datter av Gunder Halvorsen Gunneklev og Lisbeth Jensdtr. Faddere Live Sørens dtr fra Herre, Ingeborg Halvorsdtr Tveten N, Thore Larsen Skrabeklev, Peder Tolfsen Klevstrand

1778 Maren Halvorsdatters uægte pikebarn Oline. Faddere Live Sørens dtr fra Herre i Bamble, Ingebor Halvorsdtr Tveten, Gunder Halvorsen Gunneklev og Eric Hansen Snedker. Barnefar Ole Andersen Muule (kilde faddere: Jørn Olsens Eidangersider)

Peder Tolfsen Klevstrand var en fadderne for Karen Elisabeth Sørens datter i 1802 på Herøya, og for hennes søster, Anne Carine, i 1805. Peder Tolfsen er trolig identisk med fadderen Peder Tollefsen for Gunnild Christensdatter i 1771. (forf. anm)

Gunder Halvorsens kone Lisbeth Jensdatter og piken Maren Halvorsdatter, begge fra Herøya, var faddere ved samme dåp i 1771.

Marthe Christiansdatter, som ble gift med Andreas Petersen Herøen, var fadder ved dåpen i 1805. Hun var datter av Christian Larsen Gata og Birthe (Birgithe) Halvorsdatter. (forf. anm)

Sistnevnte kan være identisk med Birthe, datter av Halvor Helgesen Saltboden og Gunnild Tallachsdatter som ble døpt i Solum 13. jan. 1730. (forf. anm)

Paret fikk sitt siste barn i Eidanger i 1724. (Kilde Solumslekt og Jørn Olsen)

Ole Halvorsens kone, Anne Halvorsdatter, Ingeborg Halvorsdatter og Aslach Halvorsen var faddere ved Annes dåp i 1777.

Den 26. april 1785 døde Ole Halvorsen og Anne Halvorsdatter fra Herre Aase Maria. Hennes faddere var Erich Halvorsens kone Idde Pedersdatter, pigen Karen Pedersdatter begge fra Herre, Aslach Halvorsen, Povel Halvorsen, begge fra Herre og Thord Nielsen fra Stathelle. (kilde Bamble i Bamble, Klokkarbok nr. 1 (1785-1793), Kronologisk liste 1789, utan sidenr) Kan alle disse "Halvorsene" være slektninger?

Ole Halvorsen Herre ble født ca 1739 og ble 24. sep. 1771 gift med Marthe Erichsdatter Gisholt. Ved hans bryllup i Solum ble det opplyst at Ole Halvorsen kom fra Herøe (kilde Solumslekt). Ole ble 18. juli 1776 gift med Anne Halvorsdatter Hegna. (kilde Solumslekt) Finner ingen Ole rundt 1739, men i 1733 ble en Olle døpt 1. mars som sønn av Halvor Gundersen Øveraasen og Berthe Anundsdatter (kilde Jørn Olsen).

Erich Halvorsen var fadder for Christen og Lives barn i 1780 og 1782. Erich var fadder i 1774 for Aase, og i 1775 for Halvor, begge barn av Aslach Halvorsen og Else Andersdatter på Herre. (forf. anm)

I 1797 ble det skiftet etter en Erik Halvorsen, som etterlot enke Inger Pedersdatter, og 2 sønner: Anders, 6, og Halvor, 2 år gl. Boet eide et hus på Herre, taksert til 30 rdlr. Iflg festebrev av 1773 hadde det i feste en plass under Herøya i Eidanger, og her var det et hus m.v. som tilhørte boet. Taksten på dette var 10 rdlr. (C.S. Schilbreds Bygdebok for Bamble I, side 27).

Erich Halvorsen var født ca 1745 og ble gift med Ide Pedersdatter f. ca 1750, datter av Peder Larsen Stokkan og Johanne Maria Mortensdatter, 5. okt. 1780 i Bamble. (kilde Solumslekt) Erich døde i 1797 på Herre, 52 år gammel. (kilde Solumslekt) Erich og Ide døde et barn, Aase Maria, i Eidanger kirke 1. jan. 1787. (kilde Solumslekt) Både Ole- og Erich Halvorsen døde altså et barn med samme navn, Aase Maria, i hhv 1785 og 1787.

Jeg har ikke funnet fødselen til Live Sørensdatter, men i Extraskatten 1762 i Eidanger var det en Live Sørensdatter på Oxum "pige over 12 år". (kilde Jørn Olsen).

Jeg har lett litt rundt, med god hjelp fra andre, og den eneste Live Sørensdatter som ble funnet var datter av Søren Vernersen Riise i Gjerpen. Hun ble døpt i 1747. (kilde Gjerpen, Ministerialbok nr. 2 (1747-1795), Fødde og døde 1747, side 4) Dette kan være et feilspor, for i 1762 var hun ført opp i Gjerpen:

Riis S.

Eier: Cap. Rasch og Løvenschiold

Mand og kone: Søren Vernersens enche

Barn over 12 aar: Hans, Live. (kilde Extraskatten 1762, Gamle Gjerpen)

Hun ble konfirmert 29. apr. 1764 i Gjerpen: Live Sørensdatter fra Riis, 18 år. (kilde Ministerialbok nr. 2 (1747-1795), Konfirmerte 1762-1766, side 272)

Kan det være den samme Live Sørensdatter fra Oxum, som i 1767 opptrer som fadder, og som da var bosatt på Tangen? Dette er vel Tangen under Ørvik (forf. anm).

I Extraskatten 1762 i Eidanger var det under uformuende under Gunneklev ført opp en Christen Halvorsen: "Halvor Gunneklevs enke og hennes umyndige sønn Christen." (kilde C. S. Schilbred Eidanger Bygdehistorie Gårds- og slektshistorie I, side 201). Hvis Christens alder ved hans død i 1785, 38 år, er korrekt, kan han være født rundt 1747. Han var vel da umyndig i 1762?

En Christen Halvorsen Gunneklev, 18 år, ble konfirmert i Eidanger 1764. (kilde Eidanger, Ministerialbok nr. 5 (1760-1764), Fødde og døde 1764, side 69)

Jeg har ikke funnet data som kan bekrefte om Christen Halvorsen Gunneklev som opptrådte som fadder ved en rekke anledninger, og som høyst sannsynlig ble gift med Live Sørensdatter, var sønn av Halvor Gundersen Svinholt/ Gunneklev/Øveraasen og Berthe Anundsdatter. Hvis ja, var han da bror av Gunder Halvorsen Skrabeklev/Wersvig/Gunneklev og Ole Halvorsen?

Gunder Halvorsen fikk sitt siste barn, Magnild, i Eidanger i 1736. Så finner vi ikke mer om familien før i 1758, da Gunder dør. Var de bosatt et annet sted hvor de kan ha fått flere barn?

Hadde Christen og Lives tidligere bosted i Eidanger innflytelse på Søren og Marthes valg av bosted på Herøya, og spilte andre forhold inn, som f. eks. den plass under Herøya som var i boet til Erich Halvorsen?

Kan ekteskapet til Live Sørensdatter med Niels Lorentzen, som tidligere var gift med Liv fra Bjørntvet, ligge bak Søren og Marthes flytting fra Herøya til en plass under Bjørntvet i Solum?

Jeg synes det er mye som taler for at Søren Christensen, som ble gift med Marthe Gurine, var sønn av Christen Halvorsen og Live Sørensdatter, men jeg har for liten erfaring til å bedømme om disse data er gode nok som et bevis på famililknytningen.

Hvem var Caspar Barth i Eidanger?

Av Terje Rehn Holm-Johnsen

Innledning

I 1786 dukker en Caspar Barth opp i Eidanger. Barth-navnet tyder ikke på at han er av typisk bondeslekt, men allikevel skal vi se at han lever som sledemager, seinere bonde i Eidanger noen år, før han seinere forsøker seg som skipper og skipsreder. Da har han flyttet bort fra Eidanger, først til Stokke, men seinere så havner han på Nøtterøy.

Det er flere kjente Barth-slekter i Norge. Blant dem kan vi nevne bergverkslekta Barth på Kongsberg, i Kragerø har vi postmester slekta Barth. I tillegg vet vi om at det på jernverka i Sør-Norge (bl.a. på Herre i Bamble og i Moss) fantes en Barth/Bartz slekt som muligens har samme opphav, selv om det enda ikke er bevist. Caspar Barth i Eidanger kan ikke knyttes direkte til noen av disse slektene, men navnet Caspar er ikke ukjent historisk sett, så det er ikke usannsynlig at det lenger tilbake er en knytning mellom Caspar, og noen av de før nevnte kjente "Barth'ene".

Caspars tid i Eidanger

Det første vi ser av Caspar i kirkebøkene for Eidanger, er en dåp 5. januar 1786 for en sønn av Lars Amundsen Gusfred og Inger Nilsdatter. Caspar Barth Sledemager er den siste fadderren. Deretter nevnes han som fadder noen ganger. Så finner vi en troløvelse i 1788, med et etterfølgende ekteskap med Aaste Christensdatter fra Viersdalen:

Trol. 31/7-1788 i Eid. Copul. 4/9-1788. Uk. Caspar Barth og P. Aaste Christensd. Wiersdal. Caut: Anders Sørensen. og Anun Ols. Wiersdal.

6. september 1789 får paret en datter, Aase Christine. Da nevnes det at Caspar Barth bor på Ødegaarden.

9. mai 1793 introduseres Caspar Barths kone etter å ha fått et dødfødt "Dreng-Barn".

25. mai 1794 gravlegges Aase Christensdatter Ødegaard, 30 år gammel.

Caspar Barth gifter seg på nytt året etter, den 10. september 1795 i Eidanger, denne gangen med Ambor Christensdatter fra Søndre Lunde.

11. august 1796 døper han datteren Aase i Eidanger.

10. januar 1799 døper han sønnen Anders i Eidanger.

Fra Eidanger til Nøtterøy via Stokke

Deretter er det slutt på alle funn rundt Casper/Caspar Barth i Eidanger. Folketellingen 1801 ga oss et tips for videre søken. Ved et kreativt søk der finner vi nemlig boende på Waal i Stokke, Vestfold En Casper Ambrosiusen med kone Ambor Christensdatter og barna Aase på 5, og Anders på 4.

Datteren Aase Christine, som han har fra første ekteskap, finner vi i 1801 boende i Eidanger, på Viersdalen, som fosterdatter til Bolette Christensdatter, hennes moster, og hennes ektemann Anders Sørensen.

Som slektsforsker har internett vært gull verdt. Mange dyktige slektsforskere har skrevet av kilder rundt om i landet, men mange har også skannet inn viktige kilder, som for eksempel bygdebøker. Allerede så langt jeg har kommet nå i historien, så har avskrifter av kirkebøker gitt meg så mye informasjon. De som har bidratt her i denne sammenhengen, er Gard Strøm og Jørn Olsen. Nå er det slik at for Vestfold er det gjort en del arbeid, blant annet så har man skannet inn bygdeboka for Stokke, så det ble naturlig for meg å se der for mer informasjon. Denne finner vi på www.vestfold-slekt.no.

I den overnevnte bygdeboka finner jeg denne informasjonen: *"Anders lot sønnen Kristen Andersson faa eiendommen, men ogsaa han handlet den snart bort igjen, nemlig 1798 til Hans Kittelsson som 99 sælger til en fremling Kasper Ambrosiussen Bart for 1580 rdl. Han makeskiftet 1801 med Jens Rasmussen og fik igjen en mindre jordvei paa Kjølø paa Nøtterø og 650 rdl. i mellomlag."*

Dermed går ferden videre til Nøtterøy. Også her ser vi at man har skannet inn bygdeboka og tilgjengeliggjort denne, så vi gjør et nytt søk. Under bruk 3 av Kjølø finner vi denne informasjonen: *Jens Rasmussen 1798-1801, var fra Melsomvik. Han byttet gaarden med Kaspar Barth, fik igjen Østre Hvaal i Stokke. Kaspar Ambrosiussen*

Barth 1801-03, gift m. Amborg Kristensdatter. Han eide sluppen Herman Petter og døde paa sjøen 1808.

Viktig informasjon her er at han faktisk eide Kjølø bruk 3 kun fra 1801 til 1803. Vi ser også at han eide en slupp, og til sist at han døde på sjøen i 1808.

Hadde Casper Barth noen flere barn etter at han flyttet til Vestfold?

Nok engang har vestfold-slekt.no tilgjengeliggjort avskrifter av kirkebøker fra Stokke, men i det lille tidsrommet han tilsynelatende bodde der, fikk de ikke noen barn. Da gikk "ferden" videre til Nøtterøy. Og vi fikk et treff her.: Sønnen Christian ble født 24. april 1805, og døpes 29. april. Så var det godeste Caspar Barth sitt endelikt da. Nyttårsaften 1808 finner vi denne innføringen: "Caspar Bart Østre Kjølø, Druknede med Skib og alt."

Amborg Christensdatter gifter seg på nytt på Nøtterøy 15. juli 1812 med svensken Anders Johansen "Sverrig, nu p. Bjærkøe.". Amborg bor da på N. Stokken. De får sønnen Caspar Barth den 21. juli 1812.

Caspars aner

Caspars farfar var underoffiser Caspar Mogens Barth, angivelig født i Skien ca 1693. Denne informasjonen finner vi i Olai Ovenstads militærbiografier, som Ættehistorielaget har i sitt eie, men som også er digitalisert på internett. Farmor var Anne Lisbeth Fredriksdatter Lae, født ca 1703. Hun ble gravlagt 25. søndag etter trin, 1785 på Hole i Buskerud. De ble gift på Toten 29. desember 1727.

Caspar og Anne Lisbeth hadde i alle fall disse barna sammen:

Ambrosius, f. ca 1728.

Ellen Catharina,

Caspars morfar var Ole Larsen Jonstad, gårdbruker på Steen. Han var født ca 1700 på Fåberg i Gudbrandsdalen. Mormor var Marie Jørgensdatter Bøland, født ca 1707. Ole Steen døde 1773, Marie døde 1768.

Ole og Marie hadde disse barna sammen:

Lars, myndig i 1769

Else, f. ca 1763

Rønnaug

Karen, f. 1738

Maren, f. 1741

Jørgen, f. 1743

Anne, f. 1746, d. 1746

Simen, f. 1747

Anne, f. 1750.

Denne informasjonen finner vi i Hole bygdebok.

Ambrosius Caspersen Barth ble gift 19. august 1755 i Hole med Rønnaug Olsdatter Steen. Ambrosius var også i militæret, han var kvartermester og vagtmester (sjef for vaktlaget). Han kom til Hole og Nordrehov, begge deler i Buskerud. Han dør i Christiania og gravlegges f. ra Garnisonskirken 6. januar 1803. Frem til da har han bodd med sin datter Anne og hennes ektemann Paul Iversen på Østre Grefsen, seinere Saugene (Sagene), da i Aker.

Ambrosius og Rønnaug hadde iallefall disse barna sammen:

Caspar, f. ca 1756.

Maren, f. ca 1757, d. ca 1776. Død i barselseng etter at hun fikk et "uekte" barn.

Anne, f. ca 1763.

Karen, f. ca 1771

Else, f. ca 1772.

Ole, f. ca 1775, d. ca 1777.

Christian, f. ca 1777.

I tillegg finner vi i Hole enda et barn av Caspar. Han får en uekte født datter Marthe i Hole i 1784 med Maren Christophersdatter fra Domholt.

Hvor havner barna etterpå?

Marthe, f. 1784, hans uekte datter fra Hole, kan være den som vi i 1801 finner igjen som tjenestepike på Drolsum i Modum, 15 år gammel.

Aase Christine, f. 1789, fant vi jo værende i Eidanger i 1801. Den 6. oktober 1805 konfirmeres Aaste Christine Caspersdatter Wiersdalen, 16 år gammel.

Hun gifter seg 25. juli 1817 i Eidanger med Søren Eriksen Wiersdalen. Familien bosetter seg på Rønningen, Eidanger.

Fra bygdeboka sakser vi:

Søren Eriksen (1788-1865) giftet seg første gang i 1817 med Aaste Christine Kaspersdatter Nordal (ca. 1790-1829).

Søren og Aaste Christine hadde disse barna: Aaste Marie, født 1818 - død 1863. Gift 1847 med Jens Larsen (født 1822). Sønn av Lars Jensen Nøglegaard. Bosatt på Løkka under Søndre Tveten, br.nr. 53.

Maren Bolette, født 1821 - død 1883. Gift 1854 med arbeidsmann Søren Larsen (1825-1910).

Sønn av Lars Jensen Nøglegaard. Bosatt på Rødningen, denne eiendommen.

Kristine, født 1825 - død 1901. Gift 1849 med Amund Christensen (1828-1908). Sønn av Christen Amundsen Wiersdalen. Bosatt på Viersdalen, br.nr. 5.

Karen, født 1828 - død 1829

Aaste Christine Kaspersdatter døde i 1829. Skiftet etter henne ble gjort opp året etter. Boets beholdning var etter at gjelden var fratrukket, på 99 spesidaler, 3 ort og 22 skilling. Av husdyr nevntes 1 hvit kollet ku, Løkkebot (10 spd.), 1 sort og hvit ku, Kindros (6 spd.), og 4 sauer.

Det er i dag en del etterkommere etter Aaste og Søren i Grenland.

Aase, f. 1796, gifter seg i Eidanger 27. oktober 1820 med Jacob Nilsen Aaklungen. Aase er da tjenestepike på Qvæstad.

Fra bygdeboka sakser vi følgende:

Jacob Nielsen (1792-1877) giftet seg i 1820 med Aase Caspersdatter (født ca. 1796).

Jacob og Aase hadde disse barna:

Nils, født 1821. Emigrerte 1844 til Nord-Amerika.

Kasper, født 1824 - død 1877. Gift 1875 med Andrine Marie Jacobsdatter (født 1847). Datter av Jacob Svendsen Kiste (Austad) fra Siljan. Bosatt på Oklungen, denne gården.

Amborg Marie, født 1827. Hun ble gift med Jacob Nilsen fra Austad i Siljan.

Ingeborg Kirstine, født 1830 - død 1839.

Anders, født 1833 - død 1875. Gift med Maren Olsdatter (1831-1898) fra Austad i Siljan. Bosatt på Svinholt i Gjerpen.

Christian, født 1836. Emigrerte 1868 til Amerika.

Ingeborg Kirstine, født 1839. Gift 1866 med enkemann Jacob Christensen Søli (født ca. 1838) fra Gjerpen. Sønn av Christen Hansen.

Jacob Olavus, født 1843. Emigrerte 1865 til Nord-Amerika.

Nils Carl, født 1846 - død 1875.

Folketellingen som ble avholdt samme år som herredsbeskrivelsen fant sted, viser at Jacob Nielsen fremdeles

bodde på bruket som gårdbruker og leilending. Kona levde også, og sammen med dem bodde fire voksne, ugifte barn som alle hjalp foreldrene med gårdsdriften. En sønn, Anders Jacobsen, drev dessuten som skomaker. På bruket bodde også ei tjenestejente, Inger A. Olsdatter (født ca. 1844).

Jacob Nielsen døde i 1877. Bygselen av bruket gikk da over til den nest eldste sønnen, Kasper Jacobsen.

Dette er min gren av slekta. Aase og Jacob får ei datter Amborg, som blir gift til Austad i Siljan. Hennes datter igjen, Sina Julia Jacobsdatter, blir gift i Gjerpen med Christen Hansen Sanni, senere Høgset. De overtar Svinholt i Gjerpen etter overnevnte Anders Jacobsen. Sina og Christen er mine oldeforeldre. De har stor etterslekt i Grenland og Sør-Norge for øvrig.

2 av Sinas søsken, Nils Jacob Austad og Gunhils

Maria, havner i USA. Spesielt har Nils Jacob, som ble medlem av mormonerne, stor etterslekt i USA, spesielt i Utah. Gunhild, som ble gift med Rasmus Hansen Sølis sønn Jacob Rasmussen, havnet i Nord-Dakota og har etterslekt der. De tok etternavnet Hanson.

Det sees ikke spor etter Christian og Anders Caspers sønner i kildene.

På Øvre Vigeland gård i Øvrebø, Vest-Agder, finner vi ved folketellingen i 1865 en forvalter Casper A. Barth, 54 år, født på Nøtterø. Dette er den Casper Barth Andersen som er barn av Anders Johansen og Ambor Christensdatter. Han er gift med Severine Jensen fra Mandal, og har 7 barn samt konens mor, en pleiedatter og en tjenestepike boende.

Barna er:

Styrmann Adolf A. Barth, 22 år

Liva Barth, 20 år

Karen Susanne Barth, 16 år

Casper Severin Barth, 14 år

Rakel Cathrine Barth, 12 år

Josefine Emilie Barth, 9 år

Mathilde Wild Barth, 5 år

Jeg skulle gjerne vite mer om Casper Mogensen Barth fra Skien. Jeg håper og tror at andre der ute kan drive med slektsforskning på de samme slektene som meg? Eller kanskje dere har "snublet" over Caspar M. Barth på deres vei? Jeg ber om innspill på dette.

**Grenland Ættehistorielag
arrangerer kurs i lesing av
Gotisk skrift!**

**Sted: Porsgrunn Bibliotek,
møterom 2. etg.**

Start: XXXdag, den XX. okt.

**Varighet: 3 skoletimer, XX skoleti-
mer i alt.**

Kursavgift: 500 kr.

**Kurset er forbeholdt medlemmer av
Grenland Ættehistorielag. Maks del-
tagere per kurs er 12.**

**Påmelding til kursholder, Jan Chris-
tensen på telf. XXXX**

**Kursavgift betales ved første opp-
møte.**

B *Returadresse:
Grenland Ættehistorielag
Postboks 169
3901 Porsgrunn*

Møtekalender for Grenland Ættehistorielag Høsten 2011

25. august	Medlemsmøte
8. september	Medlemsmøte
22. september	Utvidet medlemsmøte
6. oktober	Medlemsmøte
20. oktober	Medlemsmøte
29. oktober	Slektsforskerdagen
3. november	Høstmøte
10. november	Medlemsmøte
24. november	Utvidet medlemsmøte
8. desember	Medlemsmøte

**Vi minner alle om endrede åpningstider;
På vårt vanlige møterom i 1. etg, hvor vi hovedsakelig
skal fokusere på utlån, er åpningstiden 17-19. På møte-
rommet i 2. etg er åpningstiden fra 17-20. Her regner vi
med å sitte med våre PC'er og jobbe litt mer direkte
med slekt.**

**Program for Utvidede medlemsmøter vil komme som
oppslag på biblioteket ca 1 måned før, samt at det vil
bli annonsert på hjemmesiden vår,
www.grenlandslekt.no**

**Program for høstmøtet vil komme med neste nummer
av Ætt og Annet, sept/okt 2011.**

**Program for slektsforskerdagen vil komme med neste
nummer av Ætt og Annet, sept/okt 2011.**